

Rente: het probleem en de oplossing (kolom 31)

In het Oude Testament is woeker expliciet verboden (Ex 22:25, Lev 25:36-37, Deut 23:19, Ps 15:5). Woeker is geld verdienen met geld. Woeker en rente zijn hetzelfde. De filosoof Aristoteles (384-322 v.C) was heel duidelijk over rente: "De meest gehate soort van het verkrijgen van rijkdom en met de beste reden, is woeker. Woeker maakt winst uit geld zelf en niet uit het natuurlijke object ervan. Geld is bedoeld als ruilmiddel en niet om tegen rente te vermeerderen" (Politica 1258 b1-b9). In het Nieuwe Testament verwerpt Jezus rente (Lc 6:34-35) en jaagt de geldwisselaars uit de tempel (Mt 21:12-14, Mc 11:15-17, Lc 19:45-47, Jo 2:15-16). Ook in de Islam is rente verboden. De Koran is heel duidelijk (Al-Baqara 275-276, 278-280, Al-Imran 130, Al-Rum 39). Dat blijft zo tot in de late Middeleeuwen. Onder verwijzing naar Psalm 15 en Lucas schreef Paus Innocentius III in 1198 nog aan de Franse bisschoppen dat woeker een verwerpelijke zonde is. Twee eeuwen later constateert de Franciscaan Bernardinus van Siena (1380-1444) dat rente het geld van de gemeenschap in de handen van weinigen zou leggen.

Pas rond 1500 begon dat structureel te veranderen. Conrad Summenhart (1450-1502) van de Universiteit van Tübingen verwierp de visie van Aristoteles. De Fuggers uit Augsburg, die met Florence wedijverden om de baas te spelen over Europa, financierden Summenharts student John Eck (1486-1543) om in 1515 aan de universiteit van Bologna te pleiten voor de toelaatbaarheid van rentedragende leningen. Dat herhaalde hij een jaar later in Venetië. Diverse leden van de Fugger familie bankierden voor de Paus en de keizers Maximiliaan I en Karel V. Maarten Luther (1483-1546) verzette zich nog tegen rente. Maar Johannes Calvijn (1509-1564) maakte in 1536 een einde aan het woekerverbod. De rest is geschiedenis. De bankiers groeiden uit tot de machtigste ondernemers op de planeet. Zij gingen vrijwel volledig bepalen hoe de wereld er uit ziet, omdat zij uiteindelijk bepalen waar geld in wordt geïnvesteerd. Zij investeerden in oorlogen en richtten de wereld in zoals zij dat wilden. Dat is de wereld waarin wij nu leven. De wereld van wapens, auto's, vliegtuigen, radio, televisie, internet, smartphones en vaccins. De wereld van shopping malls en dominante media die ons vertellen wat goed en slecht, wat waar en nep, en wat mooi en lelijk is. Dat is allemaal vormgegeven door de bankiers.

Maar Aristoteles had natuurlijk gelijk. Rente heeft een aantal zeer kwalijke kanten. Ten eerste zorgt het ervoor dat de rijken steeds rijker worden en de armen steeds armer. Rente is de spreekwoordelijke duivel die altijd op de grote hoop schijnt. Voor 90 procent van de mensen is rente uitsluitend een

kostenpost. Voor zo'n tien procent levert het winst op. Maar slechts voor een zeer klein percentage (zo'n tienduizend mensen) produceert het gigantische inkomsten uitsluitend gebaseerd op rente. Dat mag met recht de parasitaire klasse worden genoemd: de klasse die zich verrijkt met de levensenergie van de rest. Het tweede kwalijke aspect van rentedragende leningen is dat de totale schuld steeds groter, en steeds sneller steeds groter wordt, totdat die schuld niet meer afgelost kan worden en het systeem instort. Beide eigenschappen van rente leiden ertoe dat steeds minder mensen steeds meer macht krijgen. Rente is daarmee een van de belangrijkste drijfveren achter de globalisering.

In 2008 was het dan eindelijk zo ver. Na vijf eeuwen roofofbouw stortte het economisch systeem van het Westen in. De centrale banken hebben de crash weliswaar weten uit te stellen door geld bij te drukken, maar in september 2019 liep dat volkomen uit de hand. Gelukkig kwam in maart 2020 de coronacrisis de schuld op zich nemen, twee jaar later geassisteerd door de oorlog in Oekraïne, intussen werd de mensheid versneld in een digitaliseringsproces gestort. Deze drie zaken hebben het vermogen van de allerijksten meer dan verdubbeld. Een mooi voorbeeld van *disaster capitalism*. Zij verdienen vele miljarden extra via de farmaceutische industrie (toch al de rijkste), de tech-industrie (die tegelijk de censuur opvoerde) en de wapenindustrie (die ons naar een derde wereldoorlog loodst). Intussen is het leed en de honger van de armsten dramatisch toegenomen. Al deze ontwikkelingen worden bevorderd door nieuwe sancties (tegen Rusland) en lockdowns (beginnend in China).

Voor de parasitaire klasse is dit allemaal niks nieuws. Zij kennen de bezwaren en de consequenties van rente maar al te goed. Daarom hebben ze nagedacht over manieren om met de onvermijdelijk crash om te gaan. In plaats van één econoom in te huren die een paar praatjes houdt op wat universiteiten, heeft zij daarom in 1971 een organisatie van miljardairs opgericht die de crash zou moeten gaan begeleiden. Dat is het *World Economic Forum* (WEF). Vanaf 1992 heeft deze club de toekomstige leiders van landen en multinationals opgeleid: Merkel, Macron, Gates, Bezos, en vele, vele anderen. Deze mensen sturen nu de agenda van de zogenoemde *Great Reset*, die de crash in het voordeel van de parasitaire klasse moet ombuigen. In Nederland zijn dat vooral Rutte, Kaag en Hoekstra. Het belangrijkste wat deze leiders bij het WEF hebben geleerd is, in gewone mensentaal: rechtpraten wat krom is. Zij moeten een agenda doorvoeren die tegen de belangen van de gewone mensen in gaat. Het is daarbij vooral hun taak om de noodzakelijke stapjes voor de uitvoering van die agenda op een overtuigende manier aan de mensen te verkopen, terwijl ze tegelijkertijd het bestaan van die agenda moeten blijven ontkennen. Dat gaat

onvermijdelijk samen met censuur en corruptie, wat op zijn beurt weer tot onderdrukking en geweld leidt.

De oplossing die de parasitaire klasse heeft bedacht voor het instorten van het financieel economisch systeem is het vervangen van contant geld door *central bank digital currencies* (CBDC's). Dat is programmeerbaar digitaal centraal bankgeld. Augustin Carstens, voorzitter van de *Bank for International Settlements* in Basel, de bank der banken, is op 19 oktober 2020 heel duidelijk over de voordelen daarvan: "Het grote verschil met contant geld is dat de centrale bank absolute controle zal hebben over het gebruik en ook de technologie zal hebben om dat af te dwingen. Die twee kwesties zijn extreem belangrijk. Dat is een enorm verschil met contant geld." Bij de CBDC's zullen alle transacties van iedereen altijd worden gemonitord en gecontroleerd. Dat betekent dat je je geld voortaan alleen nog kunt uitgeven met goedkeuring van de centrale bank. De centrale bank kan bepalen wie iets mag kopen, wat hij mag kopen, waar hij dat doet en wanneer. Dat is de kern van een mondiaal sociaal crediet systeem. Gedraag je je goed dan mag je meer, gedraag je je niet goed dan mag je minder. Je krijgt in principe dus alleen nog te eten als de centrale bank dat goedkeurt. Dat is kort gezegd het einde van de menselijkheid.

Er is echter ook een andere oplossing. Die gaat precies de andere kant op. Geen globalisering en technocratische controle, maar localisering en vertrouwen. Precies zoals het ooit was. Dat is: het ruilen van goederen en diensten op kleine schaal, met burens en kennissen uit de regio. Daarin is geen plaats voor rente, maar wel voor vertrouwen. De functie van de technologie is in de eerste plaats communicatie, niet controle. Zo kunnen lokale economieën met lokale munten toch wereldwijd met elkaar in contact staan en zelfs de meer zeldzame goederen en diensten uitwisselen. Daarvoor hebben we geen centrale banken nodig. Alles wat we nodig hebben is er al: goederen en diensten geleverd door gewone mensen. Voor het instandhouden van lokale rentevrije economieën hebben we geen bankiers nodig, alleen een paar boekhouders en duidelijke juridisch bindende afspraken. De theorie van de rentevrije economie is uitgewerkt door Ernst Schumacher (1911-1977), Margrit Kennedy (1939-2013) en Bernard Lietaer (1942-2019). Hun boeken zijn in vele talen vertaald. Vooralsnog zijn die alleen niet beleidsbepalend.

Wat we dus moeten doen is lokale economieën opbouwen. Dat wil zeggen zo veel mogelijk met lokale en andere complementaire munten betalen en zo veel mogelijk met contant geld. Daarom bestaan er verschillende nieuwe munten. In 2016 is de Florijn geïntroduceerd. De Florijn is rentevrij, inwisselbaar voor Euro,

en geschikt voor particulieren en ondernemers. Enkele honderden bedrijven zijn er inmiddels bij aangesloten. De Florijn is nog niet beschikbaar als contant geld, maar daar wordt hard aan gewerkt. In dezelfde tijd ontwikkelde Ronald Bernard de URA. De URA is ook beschikbaar als contant geld. Bernard lanceerde de URA als een lokale munt die gefaseerd wereldwijd beschikbaar komt. In Nederland bestaan daarnaast diverse STRO munten. Sinds 1993 is er Noppes. Diverse andere lokale munten zijn in de maak of al langer in omloop; de Rotterdamse Dam, de Gelderse Gelre, de Gooise Gulden, de Friese Knaak, de Makkie (Amsterdam-Oost), de Spaarmunt (Drente), de Eindhovense Stuiver, de Tilburgse Taalder, de Utrechtse Euro, de Westlandse Watermunt ... Ook in het buitenland zijn er vele locale munten, vooral in Spanje en Griekenland, maar ook in Italië, Frankrijk, Duitsland, Engeland ... De bekendheid van al deze munten gaat meestal niet verder dan de regio. Maar dat hoeft natuurlijk ook niet. Net als bij familie en vrienden gaat het er juist om dat ze in beperkte kring geliefd zijn en goed functioneren. Daar begint ook het bestaansrecht van de nationale overheid. Haar activiteiten zouden gericht moeten zijn op de belangen van het individu en zijn naasten in lokale gemeenschappen.

Helaas zien we dat de overheid steeds meer aansluit bij globalistische tendensen. Steeds meer gemeentes fuseren. Steeds meer zaken worden uitbesteed aan supra-nationale organisaties als de EU, NAVO en de WHO. Dat zijn zeer kwalijke ontwikkelingen die in feite alleen ten goede komen aan de parasitaire klasse. Al zeker honderd jaar streven de allerrijksten naar een nieuwe wereld orde en een centrale wereldregering. Om dat te promoten hebben ze mondiale problemen in kaart gebracht die mondiaal zouden moeten worden opgelost. Vanaf begin twintigste eeuw is zo geleidelijk aan het virus/vaccin/pandemie narratief opgebouwd. Dat levert vele bouwstenen voor een nieuwe wereld orde. Sinds de eerste wereldoorlog heeft men veel ervaring opgedaan met het financieren van internationale conflicten. Dat zal goed van pas komen bij een derde wereldoorlog. Vanaf 1970 is er intensief gewerkt aan het narratief dat het klimaat verandert door menselijk toedoen. Intussen hebben televisie, internet en social media de mensheid zo goed in kaart gebracht dat de installatie van een mondiale technocratische dictatuur nog slechts een kwestie van tijd is. Wie de verkeerde vragen stelt bij pandemieën, klimaatverandering of oorlogen, kan nu nog rekenen op censuur, maar de strafkampen dienen zich ook al aan.

Het zal dus duidelijk zijn dat het nadrukkelijk niet de bedoeling is dat één van de complementaire munten het enige en alomvattende betaalmiddel gaat worden. Integendeel is het juist goed dat diverse munten naast elkaar bestaan

om kartelvorming tegen te gaan. Wat dat betreft had het verdrag van Maastricht (1992) een teken aan de wand moeten zijn. Één munt en één centrale bank zijn in feite alleen in het belang van de bankiers. In heel Europa zijn er nu enkele honderden complementaire munten. Het is natuurlijk de kunst om dat lokaal uit te bouwen en de mensen er van te overtuigen dat globalisering tegen hun belangen in gaat en het beter is op elkaar te vertrouwen dan op gecentraliseerde overheden. We moeten gemeenschappen creëren die vertrouwen op lokale rentevrije economieën. We moeten onafhankelijker worden van het bancaire complot. Of, zoals Catherine Austin Fitts het zo mooi zegt: "If you are not part of a conspiracy, start a conspiracy". Ga op zoek naar bedrijven waar je met Florijn of URA kunt betalen. Dat is zeker niet de oplossing van alle ellende die nog op ons af zal komen, maar het is wel het begin van een oplossing voor het kernprobleem: de woeker van de bankiers. Of, zoals Anthony Migchels, initiatiefnemer van de Florijn, duidelijk zegt: eerst het zuur, dan het zoet.

Geert Maessen, www.gregoriana.nl

Websites (selectie, er is veel meer):

Florijn: <https://betalenmetflorijn.nl/>

URA: <https://www.unitedpeople-foundation.org/ura-munt>

STRO: <https://www.socialtrade.nl/>

Noppes: <https://noppes.nl/>

Rotterdamse Dam: <https://www.rotter-dam.nl/>

Makkie: <https://www.makkie.cc/>

Spaarmunt: <http://spaarmunt.nl/>

Utrechtse Euro: <https://www.utrechtse-euro.nl/>

Westlandse Watermunt: <https://www.watermunt-economie.nl/>

Twee interviews:

Catherine Austin Fitts: [Planet Lockdown | Catherine Austin Fitts \(2020\)](#)

Anthony Migchels: [Max von Kreyfelt en Anthony Migchels \(2021\)](#)

Literatuur:

Ernst Friedrich Schumacher (1911-1977), *Small Is Beautiful: A Study of Economics As If People Mattered* (1973)

Margrit Kennedy (1939-2013), *Interest and Inflation Free Money, Creating an Exchange Medium that Works for Everybody and Protects the Earth* (1987)

Bernard Lietaer (1942-2019), *The Future of Money: Beyond Greed and Scarcity* (2001)